

NOTBLADET

#2 2019

INNEHÅLL

- 3 Ordförande har ordet
- 5 Öppna genrep
- 6 Årsmöte
- 7 Musikträffar
- 8 Tuban stod i centrum
- 10 Stipendiater
- 14 Kamarmusikserien
- 16 Lyssnarkurser
- 17 Konserttips
- 20 Vänföreningsresa

OMSLAGSFOTO:
Mikael Matteson

Den årliga medlemsavgiften betalas genom
MSOV:S BANKGIRO: 5731-0872

Var vänlig uppge: namn, adress samt e-post.

ENSKILD MEDLEM: 150:—

FAMILJEMEDLEM: 100:—

Kära medlemmar!

STYRELSEN FÖR MSOV presenterar härmed föreningsprogram för hösten 2019 med förhoppningen att det skall mötas av intresse bland er medlemmar som i skrivande stund uppgår till drygt 330. Ett antal som i jämförelse med tidigare år inte innebär någon nämnvärd förändring.

Det är med andra ord en tämligen stabil krets av kulturbärare som år efter år bär upp föreningen och därmed ger sitt stöd åt Malmö Symfoniorkester. För denna uthållighet känner styrelsen stor tacksamhet. Tyvärr kan detta inte avhålla styrelsen från att aktualisera ett förslag till årsmötet om en mindre höjning av medlemsavgiften som varit oförändrad sedan 1991. Styrelsens förslag innebär en höjning till 200 kr per medlem från år 2020. Jag tror nog att alla är medvetna om att allt blivit dyrare och inser att föreningen behöver stärka sin ekonomi. Styrelsens ambition att söka öka medlemsantalet skall förhoppningsvis också kunna ge ett bidrag i det sammanhanget.

Notbladet kommer framöver att få ett delvis förändrat innehåll då vi främst vill koncentrera oss på att utförligt presentera någon eller några musiker samt ge reportage från våra vänträffar.

Medlemsavgiften ska huvudsakligen räcka till tryckning och distribution av Notbladet, ersättning till musiker vid våra vänträffar samt till MSO-stipendier. Stipendierna till våra musiker betalas dock främst av de medel som föreningen mottagit via donationer och gåvor från enskilda medlemmar och som inte får användas till andra ändamål.

Innan vi går in på höstens program vill jag erinra om några mycket uppskattade aktiviteter under årets första hälft. Hit hör stipendieutdelningen, som i år ⇒

FOTO: FOLKE GYLAND

ANNA-LENA BENGMARK

Liksom tidigare, är du som medlem, också välkommen att lämna förslag till programpunkter.

omfattade sju mottagare till en sammanlagd kostnad om 217 000 kronor, Lennart Stenkvis lyssnarkurser och utgivningen av *Notbladet*. Värt att erinra om är också besöket i Berlin där vi dels fick lyssna på Berliner Philharmonikerna med Yannick Nézet-Séguin som dirigent och dels besöka Staatsoper, där programmet utgjordes av *Elektra* med Daniel Barenboim som dirigent.

Höstens första planerade aktivitet är årsmötet måndagen den 21 oktober med efterföljande musikstund och måltid. Se inbjudan längre fram i tidningen! Som alltid är det värdefullt att så många som möjligt kommer till årsmötet som hålls på Kanalscenen, där också musikstunden äger rum.

Msov fortsätter också med Lennart Stenkvis lyssnarkurser, som blivit mycket populära. Medlemmar som gått grundkursen fortsätter nu höstens fortsättningskurs, som därmed är fulltecknad. Höstens grundkurser som äger rum på tisdagar, eftermiddag eller kvällstid, är öppna för deltagande.

Du är också välkommen till höstens Öppna repetitioner och vänträffar.

Höstens andra vänträff äger rum måndagen den 2 december. Styrelsen återkommer om denna programpunkt via e-post. Om du inte har e-post; be gärna någon annan medlem att informera dig om när de fått e-post från msov.

För den som vill veta mer om planeringen för våren 2020 kan styrelsen berätta att en resa till Hamburg och Elbphilharmonien finns med i planerna. Tyvärr finns det inte så många platser kvar till denna resa eftersom de som hamnade på väntelista i samband med förra resan till Hamburg fått företräde.

För msov:s styrelse
Anna-Lena Bengmark

LEDAMÖTER I MSOV VERKSAMHETSÅRET 2018–19

Anna-Lena Bengmark, ORDFÖRANDE
annalena.bengmark@gmail.com

Anita Ericsson, SEKRETERARE
anieri2016@gmail.com

Agneta Hansson
agneta.hansson.20@gmail.com

Mikael Matteson
mikael.matteson@mau.se

Bertil Melander
bertil.melander90@gmail.com

Kristina Mårtensson
kmartensson44@gmail.com

Ann-Christine Nilsson
annchristinenilsson1@gmail.com

Bengt Tancred, VICE ORDFÖRANDE
bengt.tancred@telia.com

ADJUNGERADE LEDAMÖTER:

Olle Donat, KASSÖR
olle.donat@gmail.com

Per Hedberg
per.hedberg@malmolive.se

STIPENDIEKOMMITTÉ:

Björn Lovén (sammankallande),
Anna-Lena Bengmark, Bengt Tancred
och Anita Ericsson

ANSVARIG UTGIVARE:

Mikael Matteson

REDAKTION:

Mikael Matteson
och Ann-Christine Nilsson

ÖPPNA GENREP MED MSO

Välkomna till två öppna generalrepetitioner med symfonikerna på Malmö Live Konserthus. Vi startar kl 10:00. Du kan givetvis smita i pausen (ca 11:20) om du inte har möjlighet att stanna tills repetitionen är slut. Exakt sluttid kan vi inte ge då dirigenten oftast vill spara på musikernas krafter inför kvällen. Därför kan repetitionen ibland sluta tidigare än utsatt ramtid. Med reservation för ändringar.

09:45 Samling i foajén, plan 1, vid biljettcentret
Vi går in och sätter oss på övre parkett eller första balkong.

10:00 Genrep

11:20 Paus (de som önskar kan här avvika under orkesterns paus).

11:40 Genrepet fortsätter tills dirigenten är nöjd.

13:00 Slut (max)

TORS DAG 26 SEPTEMBER

PÉPIN Vajrayana
MOZART Flöjtkonsert nr 2
Chloë Vincent, flöjtdiplomand
GLASS Symfoni nr 4 *Heroes*
Karen Kamensek, dirigent

TORS DAG 14 NOVEMBER

SÖFELDE *Minnenas skeende*,
världspremiär
SIBELIUS Violinkonsert
Håkan Rudner, violin
TJAJKOVSKIJ Symfoni nr 6
Pathétique
Paul Mägi, dirigent

Malmö symfoniorkester (MSO) under sommaren 2019

MSO presenterade under ledning av Andreas Hanson guldorn ur den kommande säsongen 2019/2020 på Sommarscen Malmö på Pildammsteatern 16 juni. Under Malmöfestivalen gav MSO en konsert 13 augusti med nye chefsdirigenten Robert Trevino, där Beethoven och John Adams stod på programmet. Senare samma kväll framförde MSO under ledning av Hans Ek elektronisk dansmusik av bland andra Swedish House Mafia, Daft Punk och Avicii i symfonisk form.

ÅRSMÖTE 2019 KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

MALMÖ SYMFONIORKESTERS VÄNNER
MÅNDAGEN DEN 21 OKTOBER 2019
KLOCKAN 18:00

PLATS: Kanalscenen, Malmö Live

Verksamhetsberättelsen för 2018/2019 kommer att läggas ut på MSOV:s hemsida, <https://malmolive.se/mso-vanner> och även, tillsammans med resultaträkning och revisionsberättelse, finnas tillgänglig vid årsmötet.

För omval för ett år står

ORDFÖRANDE i föreningen
Anna-Lena Bengmark

För omval och nyval för två år står

STYRELSELEDAMÖTER
Bertil Melander
Olle Donat

För omval för ett år står

REVISORER
Christofer Hultén
Åke Oxhamre

För omval för ett år står

VALBEREDNING
Styrelsen MSOV
Ordföranden är sammankallande

MALMÖ i september 2019
STYRELSEN

DAGORDNING FÖR ÅRSMÖTET

MALMÖ SYMFONIORKESTERS VÄNNER
MÅNDAGEN DEN 21 OKTOBER 2019

1. Årsmötet öppnas
2. Val av ordförande för mötet
3. Val av sekreterare för mötet
4. Fastställande av dagordning
5. Upprättande och godkännande av röstlängd
6. Val av två justerare som jämte ordföranden för mötet skall justera protokoll samt fungera som rösträknare
7. Fråga om årsmötet behöri gen har utlysts
8. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse och årsredovisning
9. Revisionsberättelse och fastställande av resultat- och balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
11. Val av ordförande i föreningen
12. Val av ordinarie styrelseledamöter
13. Val av två revisorer
14. Val av valberedning och sammankallande i valberedningen
15. Fastställande av medlemsavgift
16. Övriga frågor
17. Årsmötet avslutas

Välkomna till våra musikträffar hösten 2019

MÅNDAG

21 oktober

kl. 18:00

Musikträff med årsmöte
PLATS: Kanalscenen, Malmö Live
Notera att årsmötet börjar kl. 18:00

Gustav Melander, *trumpet*
Olle Sjöberg, *piano*

För de som väljer att umgås en stund
efter årsmötet och konserten erbjuder
Västra Station, Dag Hammarskjölds
torg 2 (mittemot Malmö Live),
följande meny:

Pocherad torskrägg i blåmussel beurre
blanc med majrova & savoykål

Saltbakad rotselleri med grillad
spetskål, majonnäs på rökt rapsolja,
champinjoner & rostade hasselnötter

Pris 235 kr inkluderar varmrätt med
dryck, ett glas rött eller vitt vin eller
valfri öl. Enbart varmrätt kostar 150 kr,
vanligt vatten finns på borden.

Anmälan till
måltiden och ditt
val av maträtt
görs senast den
21 oktober till
Ann-Christine
Nilsson, *ann*
christinenilsson1@

gmail.com,
sms eller mobil-
telefon 0707-
704261 går
också bra.

Betalning för
måltiden ska
ske i förväg i
samband med an-
mälan till MSOV:s
bankgiro
5731-0872.

MÅNDAG

2 december

kl. 18:00

Styrelsen återkommer
via mail och på vår hemsida
ang. musik och
måltidserbjudande.

KRISTOFFER
BRÖTE OCH
OLLE SJÖBERG

Tuban stod i centrum på vänträffen 13 maj

Instrumentet som presenterades vid denna vänträff var tuban. Kristoffer Bröte, tubaist i Malmö Symfoniorkester, belyste tubans utveckling från den antika stridstrumpeten till dagens olika varianter, som baritontuba och eufonium. Vanligast numera är bastuban som kan vara stämd i olika tonarter. Framställningen illustrerades av tubaversioner av musik av Bach, Mozart och Brahms. Olle

ULLA
CARLSSON

Sjöberg ackompanjerade på piano. Konserten genomfördes på Kanal-scenen, Malmö Live.

Efter konserten intogs en gemensam måltid på restaurang Västra Station av dem som var intresserade.

Ulla Carlsson var på både konserten och eftersitsen. Hon har varit med i Malmö symfoniorkesters vänner sedan 1980-talet.

– Konserten var intressant och jag gillade sextetten bäst, säger Ulla. Restaurangbesöket var mycket trevligt med gott sällskap och bättre mat än förra gången.

Ulla tycker att det är bra upplägg med konsert på Malmö Live och måltid på Västra Station.

– Det är bra för oss som inte vill gå så lång väg, säger hon. Mitt önskemål inför framtida vänträffar är fler romantiska sextetter.

Paret Birgit och Krister Larsson gick med i vänföreningen när symfoniorkestern flyttade till Malmö Live.

– Vi tycker att vänträffarna med presentation av orkestrens medlemmar och deras instrument känns mycket givande. Programmet med tubor gav en bra inblick i ett »stort» instrument och dess alla varianter, säger de.

Birgit och Krister tycker att det är ett bra upplägg vid vänträffarna.

KRISTOFFER
BRÖTE

– Att fortsätta kvällen med god mat och ett glas vin och samtal över bordet kring musik är en bra avslutning, säger de.

Olle Sjöberg uppskattar att ackompanjera olika instrument på vänträffarna.

– Lyssnarna är uppmärksamma och vetgiriga och man märker att samvaron betyder mycket, säger han. Det blir annorlunda upplevelser med olika instrument och olika musiker, men det är alltid kul att vara med och spela.

KRISTER
OCH BIRGIT
LARSSON

MALMÖ SYMFONIORKESTERS VÄNNERS STIPENDIER 2019

ÅRETS STIPENDIATER ÄR FÖLJANDE:

Einar Öhman, alt solohornist, studier vid Juilliard, New York

Joanna Rasmussen, violin 1 tutti, fortbildning i New York och Wien

Bo-Inge Karlsson, viola tutti, utvecklingsresa till Wien

Magnus Olsson, solopukist, utvecklingsresa till Tokyo, studiebesök Yamaha

Patrick Raab, alt solopukist, lektioner i Berlin, kurs med musiker från Berlinfilharmonikerna

C-J Stjernström, basklarinettist, studier i Los Angeles

Stipendierna delades ut av ordföranden i Malmö symfoniorkesters vännar Anna-Lena Bengmark i samband med orkesterrepetitioner 3 april.

Joanna Rasmussen

STIPENDIAT

—Violinen kom till mig, säger Joanna, och berättar att när den amerikanske violinbyggaren Ryan Soltis kom till Köpenhamn hade han med sig en violin som redan var färdigbyggd efter en Guarnerimodell.

Joanna provspelade den och fann en själ och ett djup som hon meddetsamma fångades av. Hon hade då spelat på en lånad Carcassiviolin från 1746 i DRs symfoniorkester i Köpenhamn i tio år. Dessförinnan var hon solist i Randers kammarorkester under ett år, en roll som Joanna älskar

och saknar. 2012 kom Joanna till MSO.

Som åttaåring började Joanna spela violin. Som elvaåring visste hon att hon ville bli musiker. Innan dess hade hon på egen hand lärt sig spela de instrument som fanns hemma och när hon fick en violin av sina föräldrar visste hon vilket instrument hon ville spela. Ett flertal års gedigna musikstudier i Tyskland, England och Schweitz följde, varvid hon kom i kontakt med olika fiolspelstraditioner. Detta har lett till skapandet av en egen helhet och balans.

På fritiden spelar Joanna i en duo tillsammans med en accordionist och improviserar också tillsammans med en sångare, pianist och gitarrist i en annan ensemble. Rytmnerna här ger möjlighet till frihet och kreativitet. Joanna har utbildat sig till Suzukilärare och undervisar även generellt i violinspel. Hon vill ständigt utsätta sig för olika musikaliska utmaningar och deltar gärna i andra konstnärliga sammanhang.

— Det finns många skäl till att bli musiker. Somliga fångas av det fysiska och vituositeten. Jag blev musiker för att jag är intresserad av uttryck och klangfärger, det psykologiska budskapet, dvs människans drömmar, den inre

och yttre kampen, utvecklingen och förändringen, säger Joanna.

Det stipendium Joanna tilldelats av MSOs Vänner vill hon använda för att fördjupa sina färdigheter och

i förlängningen tillföra MSO ytterligare professionalism. Helst vill hon dela upp det i två fortbildningsperioder, den ena i Wien och den andra i New York.

Carl-Johan Stjernström

STIPENDIAT

När Carl-Johan Stjernström såg Putte Wickman spela klarinett på TV visste han vilket instrument han ville ägna sig åt i framtiden. Fastän han vid 6–7 års ålder var klar över sin musikaliska begåvning gick han kemiteknisk linje på gymnasiet i Arboga. När han var 18 spelade han ändå i Sveriges Radios ungdomsorkester och var solist i Berwaldhallen. Därpå följde arméns musikkår i Strängnäs, studier vid Musikhögskolan i Malmö och några år i Malmö operaorkester innan Carl-Johan kom till MSO.

Att vara musiker innebär lång utbildning, hård konkurrens och krav på prestation vid varje konserttillfälle. Lönen är inte speciellt hög. Carl-Johan ser sig som bärare av den kulturella skatt som den klassiska musiken utgör och vill bidra till en djupare konsertupplevelse i Malmö Lives konsertsal, som i sig utgör ett akustiskt instrument.

En skicklig klarinettist måste ha bra fysik, finmotorik och ett medvetet klangideal i sitt gehör, dvs kunna skapa en vacker ton med övertoner. Carl-Johan spelar alla varianter av klarinetten men är mest stolt över sin svarta basklarinett av märket Selmer, en av ett femtontal i världen, därför att den har en mjuk klang, distinkt mekanik och en oktav mer i registret. Som solist på basklarinett har han skördat sådana framgångar att kompositören Joseph Phibbs skriver en solokonsert speciellt för honom.

Användningen av stipendiet från MSOs Vänner ingår i en långsiktig planering av Carl-Johans karriär. I Los Angeles finns två betydelse-

sefulla personer: Yehuda Gilad, professor och klarinettpedagog, och James Kanter, tillverkare och handslipare av basklarinettmunstycken. Carl-Johan säger: – Jag vill städa upp i min blåsteknik när småskavankerna och slentrianen fått fäste.

Eftersom klarinettmunstycken förändras efter några års användning behöver de skärpas och Kanter är den enda i världen med utrustning och kunskap för att göra detta. Att gå på konserter ingår också i planerna.

Andrea Scaffardi

NYANSTÄLLD

Andrea Scaffardi är sedan 2018 Malmö symfoniorkesters nya solo-klarinetttist. Liksom Giuseppe Verdi kommer han från Parma i Italien.

– Jag är uppvuxen med Parmas fantastiska musikfestival som är-

ligen gett mig chans att lära känna Verdis musik, säger Andrea.

Han berättar vidare att han bestämde sig för att bli musiker när han var 13 år och valde klarinetten. Efter sju års studier med examen från konservatoriet i Parma arbetade Andrea i fem år vid orkestern vid La Scala i Milano. Han spelar på A- och Bb-klarinetter av märket Buffet Crampon.

Andrea älskar att spela kammar-musik och uppträder regelbundet som solist. Sommaren 2019 uppträdde han med La Toscanini-orkestern och Mozarts klarinett-konsert. Andrea trivs med MSO:s nya chefsdirigent Robert Trevino.

– Trevino har förväntningar på orkestern och är väldigt tydlig. Alla i orkestern ser det som en utmaning och vill göra sitt allra bästa för att infria förväntningarna. Jag ser verkligen fram emot att spela Stravinskis Ebony Concerto i mars 2020 under ledning av Trevino, säger han.

KAMMARMUSIKSERIEN

Kom riktigt nära MSO:s musiker. Kammarmusikserien erbjuder intima konserter med cafésittning i Kuben.

Varje konserts program med både kvinnliga och manliga tonsättare från olika tidsepoker har valts ut av musikerna i orkestern. Kammarmusikserien innebär en god möjlighet till nya musikaliska upptäckter och är ett uppskattat komplement till MSO:s konserter med hel orkester.

17 september

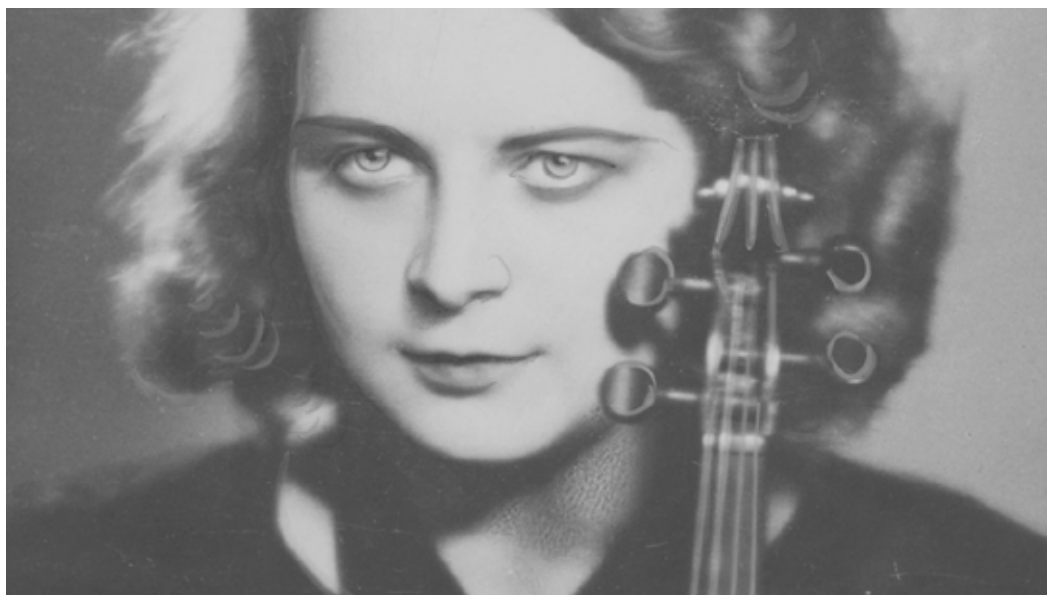
19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Crusell, Krommer, Mozart och Bacewicz spelas på säsongens första kammarmusikkonsert.

1 oktober

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Kammarmusikserien fortsätter i Kuben på Malmö Live.

5 november

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Milhaud, Higdon, Larsson, Ibert och Francaix när vår kammarmusikserie fortsätter i Kuben på Malmö Live.

26 november

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Kammarmusikserien fortsätter i Kuben på Malmö Live.

14 januari

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Kammarmusikserien fortsätter i Kuben på Malmö Live.

INFORMATION OCH PRIS

Kammarmusikserien innehåller upp till 8 konserter. Hela serien med 8 konserter kostar 840 kr. Du kan också skapa din egen serie: 4 konserter för 480 kr (du sparar 120 kr kr). 5 konserter för 600 kr (spara 150 kr). 6 konserter för 720 kr (du sparar 180 kr). 7 konserter för 840 kr (du sparar 210 kr). Biljetter köpes genom MSO:s biljettkassa

4 februari

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Kammarmusikserien fortsätter i Kuben på Malmö Live.

14 mars

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Kammarmusikserien fortsätter i Kuben på Malmö Live.

5 maj

19:00 | PRIS 150 KR | KUBEN

Brahms och Schumann avslutar Kammarmusikserien för säsongen 2019-20

För
kännedom
fortsätter Lennart
Stenkvist med sina
Lyssnarkurser under hösten.
Merparten av de medlemmar
som gått grundkursen
fortsätter nu i höst, varför
fortsättningskursen är
fulltecknad.

Bästa MSO- Vän

Nu blir det nya grundkurser, på
tisdagar. Du kan välja mellan att gå
på eftermiddagen kl 14.00 - 16.30
eller på kvällen kl 18.30 - 21.00.

Anmälan till annalena.bengmark@gmail.com alt. tel/sms 0709-655 430.

Kursen är vid sju tillfällen och
kostar 850 kr, som betalas till
MSOV:s bankgiro nr 5731-0872.

De aktuella tisdagarna är: 24/9,
8/10, 22/10, 12/11, 26/11, 10/12,
samt 17/12.

GRUNDKURS DEN MUSIKALISKA BERÄTTELSEN

En lyssnarkurs som syftar till att
du ska få en bättre beredskap inför
konsertbesöket så att upplevelsen
blir ännu starkare. Kort och gott
kan den beskrivas som en mu-
sikhistorisk exposé (dock inte i
kronologisk ordning).

Man kan säga att en tonsättare vill
berätta något med sin musik, gär-
na på ett personligt sätt. Ju mer vi
vet om tonsättarens utgångspunk-
ter och tankar, den tidsepok hen

verkade i, desto lättare har vi att ta
oss an »berättelsen».

Det blir många lyssningsexem-
pel men också samtal kring olika
företeelser som instrumentidenti-
fikation, den estetiska upplevelsen,
olika format och epokgörande
moment i musikhistorien.

Mycket välkommen att anmäla dig
till: annalena.bengmark@gmail.com
alt. tel/sms 0709-655 430

Beethovenfestival – de tre första symfonierna

TORSDAG

10 OKTOBER

19:00

av **Leif
Holmström**

DE TVÅ FÖRSTA säsongerna med MSO i det nya konserthuset Malmö Live avslutades med en festival. Våren 2016 var det en Brahms-festival med de fyra symfonierna, violinkonserten, dubbelkonserten och de två pianokonserterna framförda vid fyra konserter. Påföljande år avslutades säsongen med en Tjajkovskijfestival med likaledes fyra konserter med tonsättarens tre sista symfonier, den första pianokonserten, violinkonserten, rokokovariationerna och ytterligare några orkesterverk, allt under ledning av Marc Soustrot, MSO:s dåvarande chefsdirigent. Nu är det åter dags med inte mindre än två festivaler denna säsong – först i höst med en Beethovenfestival och senare i vår med en festival med musik av Stravinsky, i båda fallen med Robert Trevino, den nye chefsdirigenten, som musikalisk ledare.

När det gäller musik för orkester av Ludwig van Beethoven är det naturligt att inom ramen för en festival med fyra konserter fokusera på de nio symfonierna, att framföras i kronologisk ordning. De framstår som den mest centrala delen i titanens otroligt rika musikskapande, ett omistligt kulturarv vars betydelse för konstmusiken inte nog kan framhållas. Här kan man följa musikgeniets

enorma utveckling under ett kvartssekel från det eleganta, underhållande tonspråket i den första symfonin till det mogna mästernskapet i den mäktiga nionde symfonin med körfinalen *An die Freude* till text av Friedrich von Schiller. Även om symfonierna hör till den självklara standardrepertoaren för varje professionell symfoniorkester är det en betydande utmaning för dirigent såväl som orkester att framföra denna svit av symfoniska verk inom loppet av endast två veckor. Det kräver i hög grad fysisk uthållighet, teknisk styrka och inte minst konstnärlig förmåga. Med denna festival på programmet har Robert Trevino satt ribban högt för samarbetet med orkestern. Det lovar gott. Som tematisk rubrik har han satt *Transitions and revolutions*, en spegling av Beethovens banbrytande utveckling som tonsättare i en omvälvande tid fylld av politisk oro, krig och fasor. För denna introduktion har jag valt att presentera festivalens inledande konsert med de tre första symfonierna.

Ludwig van Beethoven (1770-1827) föddes i Bonn och växte upp i en musikalisk familj. På fädernet hade han flamländska rötter. Han fick tidigt pianolektioner och undervisning i musikteori och komposi- ➡

ROBERT
TREVINO

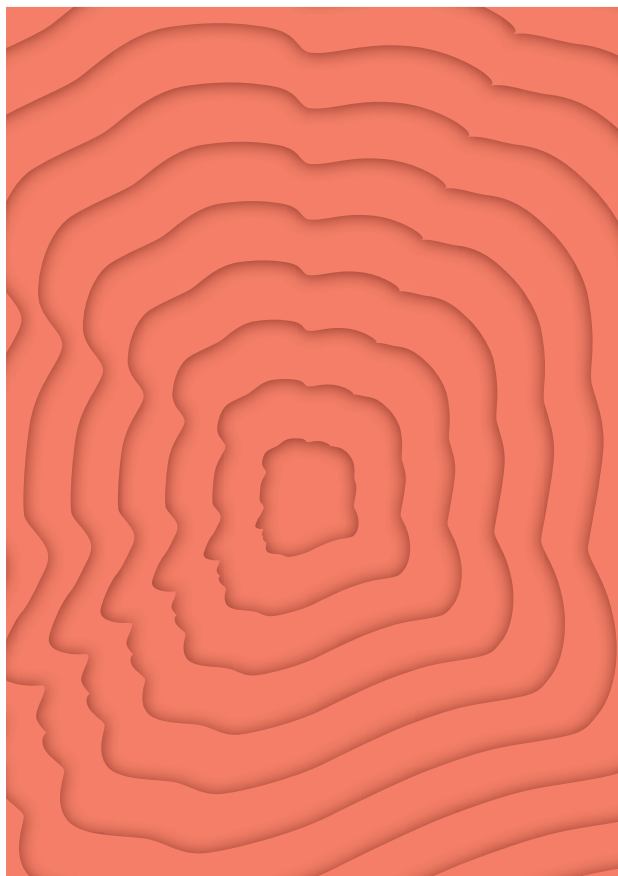
Foto: Malmö Live

tion. År 1792 reste han till Wien där han sedan kom att bo och verka resten av sitt liv. Till att börja med försörjde han sig som efterfrågad, virtuos pianist och uppskattad kompositör av främst musik för piano och kammarmusik. De första åren fick han lektioner av Joseph Haydn vars musik kom att influera Beethovens komponerande i de tidiga åren av hans karriär. Den första symfonin hör till detta skede i Beethovens liv. Den fullbordades år 1800. Till samma skede hör även den andra symfonin, komponerad åren 1801–02, som dock tillkom i en tid av tilltagande psykiska besvär hos tonsättaren på grund av nedsatt hörsel. Detta kulminerade hösten 1802 med det dokument som brukar benämnas *Heiligenstadttestamentet*, skrivet i djup depression i en förstad till Wien där han vistades för en kur med bad. Förtvivlad hade Beethoven insett att hörselskadan var obotlig och nog skulle leda till dövhets. Han hade därför övervägt att ta sitt liv men för konstens skull valt att leva vidare för att skapa allt det till vilket han kände sig kallad. Därmed inträdde en intensiv skaparperiod i hans liv med bland annat tillkomsten av den tredje symfonin, komponerad åren 1803 och 1804, en milstolpe i den symfoniska musikens utveckling.

Ludwig van Beethovens symfoni nr 1 i C-dur komponerades åren 1799–1800 men det finns tidigare

utkast till partituret från åren innan. Symfonin uruppfördes år 1800 vid en konsert i Wien. Verket är väl förankrat i den wienklassicistiska traditionen med musik av Joseph Haydn och Wolfgang Amadeus Mozart som förebilder. Redan här kan emellertid skönjas drag som indikerar ett mera personligt tonspråk som anses utmärkande för Beethovens musik – en överordnad struktur, dialektiska kontraster, tematiskt arbete och en disciplinerad målinriktning med finalen som en självklar slutpunkt. Här märks också ett mera tydligt och självständigt bruk av orkestrens blåsinstrument. Symfonin har fyra satser och inleds med ett adagio och allegro, följt av andra satsens andante cantabile, en menuett och slutligen åter ett adagio och allegro i den fjärde satsen. Speltiden brukar vara knappt en halvtimme. Med denna symfoni presenterade Beethoven ett verk i traditionell form men med för tiden okonventionella inslag.

Beethoven fortsatte på den inslagna vägen med symfoni nr 2 i D-dur vars tillkomsttid som nämnts sammanfaller med tonsättarens tilltagande dövhets och svåra livskris året 1802. Av detta märks dock intet i musiken. Symfonin fick sin premiär vid en konsert i Wien år 1803. Till form och stil står de två första symfonierna varandra nära. En intressant skillnad är att Beethoven i den andra symfonin har bytt ut tredje satsens traditionella menuett

LUDWIG VAN
BEETHOVEN
(1770-1827)

med ett scherzo. Den något längre symfonin har fyra satser med ett inledande adagio och allegro följt av ett larghetto i den andra satsen, scherzot i den tredje och ett allegro som final.

Med sin storslagna symfoni nr 3 i Ess-dur, av tonsättaren själv benämnd *Sinfonia eroica*, bröt Beethoven ny mark och utvecklade den symfoniska formen till något som aldrig tidigare hade upplevts. En ny period i tonsättarens skapande hade inletts. Hans sinnesstämning ljusnade med att han beslöt sig för att viga sitt liv åt konsten och

sitt komponerande. Symfonin var ursprungligen tillägnad Napoléon Bonaparte, som han beundrade, men bestört över nyheten om att denne hade utropat sig till kejsare år 1804 annullerades dedikationen. Istället skrev han på en ny titelsida att symfonin hade komponerats för att hylla minnet av en stor man. Symfonin fick sin första offentliga framförande vid en konsert påföljande år i Wien.

Den tredje symfonin bröt mot gängse uppfattning om en symfonis form och innehåll. Med en speltid om knappt en timma är den dubbelt så lång som den första symfonin. Första satsens allegro med sina väldiga dimensioner och sorgemarschen, ett kolossalt rondo, i den andra varar båda knappt 20 minuter. Här liksom i den föregående symfonin är menuetten i den tredje satsen utbytt mot ett scherzo. Finalen, som komponerades först, består av tio raffinerade variationer över ett inledande tema och med en avslutande coda. Här använde sig Beethoven av material från tidigare kompositioner. Temat återfinns bland annat i finalen till baletten *Die Geschöpfe des Prometheus* (1801), inspirerad av den grekiska myten om den antike hjälten. Med melodibildning, harmonik och instrumentation kan den tredje symfonin sägas förebåda romantiken och därmed bilda övergång till detta skede i musikhistorien.

MSO-VÄNFÖRENINGSPRESA

Hamburg - Elbphilharmonie/ Hamburgische Staatsoper 24-26 mars 2020

VÄNNERNA BEGER SIG UT PÅ turné till Hamburg. Vi besöker såväl Elbphilharmonie som Staatsoper. Det blir fina program, trevlig samvaro och ett unikt tillfälle att höra ensembler av världsklass, bland annat San Franciscos symfoniorkester med Michael Tilson Thomas som dirigent och den världsberömda pianisten Daniil Trifonov som solist på Elbphilharmonie.

Vi bor centralt i Hamburg på 4-stjärniga hotel Senator.

24/3 BELLINI –*Norma*
DIRIGENT: Paolo Carignani.
NORMA: Marina Rebeka
POLLIONE: Marcel Puente

25/3 San Francisco Symphony.
DIRIGENT: Michael Tilson Thomas
MUSIK: Thomas/Rachmaninov/Berg

24 MARS 2020

Avresa från Malmö Operas parkering kl. 08:00.
Ankomst Hamburg ca kl. 14:00.
18:30 Busstransfer från hotellet till Staatsoper. Föreställningen börjar kl. 19:30. Efter opera-föreställningen: Promenad längs Binnenalster alt. taxi till hotellet.

25 MARS 2020

Frukost från kl. 06:30.
10:00 – 12:00 Sightseeing med buss och svensktalande guide.
18:45 Busstransfer till Elbphilharmonie.
20:00 Konsert. Busstransfer tillbaka till hotellet efter konserten.

26 MARS 2020

Frukost från kl. 06:30.
11:00 Avresa från Hamburg. Åter Malmö ca kl. 17:30.

Pris för resan:
6 350 kr
Ingår: Buss ToR med helturistbuss, del i dubbelrum, två nätter inkl. frukostbuffé. Konsert- och operabiljetter. Sightseeing med buss och svensktalande guide. Enkelrumstillägg: 950 kr.

Anmälan till Anna-Lena Bengmark, annalena.bengmark@gmail.com alt tel/sms till 0709-655 430. Anmälningavgift om 3 000 kr betalas till resans arrangör, ReseExperten, bankgiro 943-2105 när du fått positivt svar på din anmälan.